

Groene Opkikker

Editie 2022 - 2

Algemene informatie

IVN – Instituut voor Natuur, Educatie en Duurzaamheid

IVN is een landelijke organisatie met ±180 plaatselijke afdelingen.

Het doel van het IVN is de betrokkenheid van mensen bij de natuur en milieu het vergroten, gericht op een duurzame samenleving.

Een middel om dit te bereiken is natuur, milieueducatie en duurzaamheid.

Voor Woerden en omgeving zet een groot aantal vrijwilligers zich daarvoor in door bijvoorbeeld wandelingen en presentaties te organiseren.

Wilt u dit werk steunen, wordt dan donateur voor € 20,00 per kalenderjaar. U ontvangt onze 'Groene Opkikker' 3 maal per jaar.

Wilt u meehelpen, staat het lidmaatschap open voor € 24,00 per jaar. U ontvangt onze 'Groene Opkikker' 3 maal per jaar. En het landelijk blad Mens en Natuur van het IVN

Als je jonger bent dan 18 jaar kan je lid worden van de Jeugdgroep. Je betaalt € 15,00 per jaar en ontvangt onze 'Groene Opkikker' 3 maal per jaar.

Voor meer informatie ivnsecretariaat.woerden@gmail.com of

www.ivn.nl/woerden of onze Facebookpagina.

Verdere gegevens treft u op de laatste pagina aan.

Colofon

Groene Opkikker

Digitale informatie
Afd. IVN-Woerden en omgeving.

No. 2022– 2

Redactie

Joke van Aarst-Volkers
Janny Kruitbosch-Vulpen
Wout Nagel
Vivian van Deel

De redactie verandert soms iets in uw tekst met als doel meer leesplezier.

E-mailadres

ivn.groeneopkikker@gmail.com
javolkers66@gmail.com

Foto's

Gemaakt door de redactie, tenzij anders vermeld.

**Kopij vóór
1 oktober 2022**

Inhoudsopgave

4 Redactie

4 Wie stuurt een artikel?

4 Nieuwe leden

4 Landelijke leden, leden en jeugdleden

4 Agenda

4 Tot en met september

5 Bestuur

5 Berichten van het bestuur

6 Nieuws uit de omgeving en IVN-land

6 E-learning Wilde planten

6 Nieuwe website IVN

6 'Overall tuintjes': gemeente Utrecht start proef met straatbegroeiing

6 Natuurvriendelijk isoleren: energie besparen én natuur beschermen

7 Van leden en donateurs

7 Waar zijn de kikkervisjes

7 Inventarisatie Potterskade

9 Vogelkijkgroep

9 Vogels kijken in de Groene Jonker

10 Groene Rotondes en Duurzame Bermen

10 Verslag eerst half jaar

11 Jeugdnatuurgroepen

11 Buitenbanjers/Plus tot en met juni

15 Leer de vogels kennen met Aquarel

15 De Meerkoet

16 Column

16 Dierenhotel

17 Voor u gelezen

17 Insecten in hun hemd en Woerden te kijk'

18 Miljoenen rupsen

19 10 Watervriendelijke tips voor in de tuin

21 Wat kun je doen met 2 m² met groen?

22 Recycle-bar

23 Om te onthouden

23 Handige websites

24 Organisatie

24 Bestuur

24 Coördinatoren van de werkgroepen

24 Leden/donateurs

Redactie

Wie stuurt een artikel?

Ook ditmaal heeft de redactie een nieuwe Groene Opkikker gemaakt met ons inziens lezenswaardige artikelen en interessante berichten uit andere media. Het zou leuk zijn als u ons eens laat weten wat u van de Groene Opkikker vindt en suggesties ter verbetering zijn altijd welkom op ons nieuwe e-mailadres: ivn.groeneopkikker@gmail.com.

De vereniging heeft *duurzaamheid* in de naam staan en wil daar ook meer aandacht aan schenken in artikelen of tips en er zijn ook al diverse onderwerpen te vinden in deze uitgave, zoals o.a. tips voor een watervriendelijke tuin.

De gebruikelijke verslagen van de werkgroepen zijn uiteraard ook weer te lezen. Hopelijk komen er voor de volgende keer meer bijdragen, ook van andere werkgroepen. Verder zijn de vaste rubrieken en column, inmiddels wel een begrip geworden. Speciale aandacht voor het stuk namens het Bestuur waarin nogmaals aangegeven wordt, dat er meer inbreng wordt verwacht van de leden om de vereniging überhaupt in stand te houden. Het is een serieus zorgelijke ontwikkeling, dat alles draait om enkele personen.

Ook een nieuwe website, **HETKANWEL**, toegevoegd bij Om te onthouden de moeite waard om eens te kijken.

De missie van hetKanWel is jouw leven groener, eerlijker en leuker maken. Want met veel groene druppels vormen we samen een groene golf!

We wensen jullie veel leesplezier.

De Redactie

Nieuwe leden

Mw. Y. Nikolov
Mw. M. Frankhuizen
Mw. A. Nieman
Dhr. K. Peek
Dhr. R. Son

Jeugdleden:

Noah Son
Samuel Verlaan
Joachim Hueting

Agenda

- Met de Plantenwerkgroep hebben we nog twee data gepland voor bijeenkomsten bij InBredius.
 - woensdag 13 juli, 20:00-22:00
 - woensdag 17 aug, 20:00-22:00
- Lezing over Marker Wadden
 - donderdag 8 september 19.30 uur in het Baken

Bestuur

Berichten van het bestuur

De tentoonstelling Mimicry was verlengd en inmiddels opgeruimd. Er was veel belangstelling en er kwamen op zondagmiddag mensen speciaal naar In Bredius. Heel fijn, want het is veel werk geweest en een puzzel om elke zondagmiddag een IVN-er als gids in te zetten. Jammer dat er dan geen enkele ondersteuning van onze leden is. Intussen was het bestuur ook bezig om een feestavond te organiseren en ook hiervoor werd een oproep geplaatst voor hulp/meedenken, waar geen enkele reactie op kwam en in de uitnodiging werd gevraagd om hulp bij het versieren en dit leidde tot de aanmelding van 1 lid. Gelukkig kunnen wij als bestuur zeggen, dat we er met plezier het beste van hebben gemaakt en het feest is heel gezellig geweest. Er was een pubquiz waarbij iedereen enthousiast meedeed. Er werden 2 jubilarissen gehuldigd en een aantal actieve leden werd bedankt met een Woerdens pakketje en natuurlijk was er volop gelegenheid om bij te praten.

ALV d.d. 24 maart 2022

Even een kort verslag van deze vergadering voor de leden, die niet aanwezig waren.

Naast het bestuur waren er 19 leden aanwezig.

Onze voorzitter, André van Kleinwee, staat bij de opening even stil bij het overlijden van 2 actieve leden: Jan Christiaanse en Co Verhoef.

Er wordt teruggeblikt op de activiteiten in 2021 van het bestuur. Dit heeft u in de vorige Groene Opkickers kunnen lezen.

In 2021 is aandacht besteed aan de groene bermen. Later heeft deze activiteit ook geleid tot de *Werkgroep Groene rotondes en duurzame bermen*, in samenwerking met het KNNV,

Dit jaar, 2022, houdt het bestuur zich o.a. bezig met:

- Het beleidsplan afronden, de inbreng van de werkgroepen hiervoor komen binnen.
- Er zijn enkele veranderingen bij de werkgroepen, namelijk:
 - De Vlinderwerkgroep houdt als zodanig op; de afzonderlijke leden blijven achter de schermen wel actief.
 - De Gidsenwerkgroep heeft geen coördinator meer, maar ze blijven actief als 'slapende' groep.
 - Astrid Zaal stopt als vertrouwenspersoon. Gelukkig heeft een mogelijke opvolgster heeft zich gemeld.
 - Joke Vesseur is gestopt als coördinator van de Plantenwerkgroep. Coby van der Hoek volgt haar op. De voorzitter heet Coby van harte welkom.

Aftredende bestuursleden

De eerste zittingsperiode van voorzitter André van Kleinwee en bestuurslid Gerrie Epping is voorbij. Zij stellen zich beschikbaar voor een volgende periode. Wel geven zij beiden aan dat zij per jaar gaan bekijken of zij in het bestuur blijven. Er is nog steeds geen vijfde bestuurslid gevonden en er is vanuit de leden geen enkele respons om het bestuur te ondersteunen.

Wout Nagel gaat volgend voorjaar stoppen met de bestuursfunctie en dit zou kunnen betekenen dat de bestuurstaken dan door 3 personen moeten worden uitgevoerd. Dit is volgens de overige bestuursleden geen optie. En dan?

Jaarverslagen 2021

De jaarverslagen van de werkgroepen zien er weer mooi uit.

Financiën en Kascommissie

Het IVN Woerden beschikt over voldoende financiën, mede door weinig uitgaven in verband met de restricties die golden tijdens 2020 en 2021 door de corona-pandemie.

Het is dan ook niet nodig om de contributie te verhogen.

Rest mij nog, namens het bestuur, een ieder een fijne zomer toe te wensen,

Gerrie Epping (Algemeen bestuurslid)

Nieuws uit de omgeving en IVN-land

E-learning Wilde planten

Weet jij wat er groeit en bloeit in Nederland? Met de *Wilde planten e-learning* maak je kort kennis met de planten bij jou in de buurt en leer je hoe je de soortnaam van een plant achterhaalt. Deze e-learning is te vinden op de online natuuracademie van IVN:

<https://natuuracademieonline.ivn.nl/resources/planten-wilde-planten-herkennen>.

Nieuwe website IVN

Achter de schermen wordt al bijna een jaar hard gewerkt aan een nieuwe website van IVN Landelijk. Ook de website van IVN Woerden valt hieronder en zal dus in een nieuw jasje worden gestoken. De verwachting is dat dit in de herfst van dit jaar gereed is.

'Overall tuintjes': gemeente Utrecht start proef met straatbegroeiing

De gemeente Utrecht geeft sinds maart dit jaar in vijf verschillende buurten bewust de ruimte aan wilde bloemen en planten die langs gevels groeien. Hiermee moet de biodiversiteit in de stad verbeterd worden. Bovendien heeft de straat begroeiing positieve effecten op het milieu. De proef van de gemeente met wilde bloemen en planten duurt twee jaar. Tijdens die periode wil de gemeente kijken hoe de begroeiing zich in de verschillende wijken ontwikkelt en hoe deze ontvangen wordt door de bewoners. Uiteindelijk hoopt de gemeente met de proef bewoners enthousiast te maken over groen in de straat en moedigt hen ook aan zelf een stukje groen voor hun gevel te onderhouden. Lees het hele nieuwsbericht op:

<https://www.duic.nl/algemeen/overall-tuintjes-gemeente-utrecht-start-proef-met-sstraatbegroeiing/>

Natuurvriendelijk isoleren: energie besparen én natuur beschermen

Door de hoge aardgasprijzen gaan veel mensen aan de slag met isolatie van muren, vloeren en daken, maar daarbij worden regelmatig zeldzame vogels of vleermuizen gedood. De provincie Utrecht heeft hier nu een oplossing voor: natuurvriendelijk isoleren. Lees meer op

<https://www.provincie-utrecht.nl/actueel/nieuws/natuurvriendelijk-isoleren-energie-besparen-en-natuur-beschermen>

Van leden en donateurs

Waar zijn de kikkervisjes?

Het valt mij al twee jaar op dat ik geen kikkervisjes meer heb in de sloot. Van honderden leuke zwartkopjes naar niets, nul, nada. Het schijnt te komen door de Amerikaanse rivierkreeft. Deze eet de kikkerdril al op voor het kikkervisjes kunnen worden en dus ook geen kikkers. Als ik dit vertel aan anderen dan zegt iedereen: "Ja ik hoor inderdaad minder kikkers". Er schijnen heel veel Amerikaanse rivierkreeften te zitten in de waterwegen van Het Groene Hart. Dit is een groot probleem waar ik helaas niets aan kan doen. Waar ik wel iets aan kan doen is de kikkerdril te beschermen tegen de vraatzuchtige exoten. Ik wil half maart gaan zoeken naar kikkerdril. Deze in emmers veilig stellen en weer laten zwemmen als het dril een visje is geworden. Ik zoek mensen die mij willen helpen. Ik zoek iemand die veel weet over kikkers. Ik zoek iemand die wil helpen met het zoeken naar kikkerdril. Ik zoek iemand die hier een klein verslag van maakt. Ik woon in Linschoten. Neem svp met mij contact op via margreet.splinter@gmail.com

IVN Inventarisatie Potterskade

Aanwezig: Theo van Bellegem, Cobie van der Hoek, Anja Knuijf, Wil Huisman, Corinne Limbeek, Norbert Daemen en Astrid Somers.

Na de koffie en thee bij Wil, waarvoor dank, vertrokken we naar de Potterskade, het Noordelijke wandelpad langs de Cattenbroekerplas.

Wat is dit voor pad?

Na het beëindigen van de zandwinning waarbij de natuurplas Breeveld en de recreatieplas Cattenbroekerplas zijn ontstaan, is er rond 2012 een wandelpad rond de hele Cattenbroekerplas aangelegd. Naast deze paden is ingezaaid met behulp van Europese subsidie. Wanneer precies en met wat is ingezaaid, is niet meer te achterhalen, maar de jaren hierna was het een groot bloemenfestijn. Het beheer heeft echter tot en met 2020 bestaan uit 2 x per jaar klepelen. Het totale gebied werd daarbij in één keer, vaak tijdens de volle bloei geklepeld, waarbij alles kapot geslagen werd (planten met bloemen en alle aanwezige insecten, rupsen, eitjes, enz) en dit blijft dan liggen.

De dikke laag afstervend plantenmateriaal zorgt voor een vervilting, waar alleen jonge brandnetels en ruigteplanten, zoals riet, braam en akkerdistel doorheen kunnen groeien. De grond wordt steeds rijker aan stikstof, wat ook in het voordeel van de ruigteplanten werkt. In 2020 bestond de vegetatie nog voornamelijk uit ruigteplanten.

Als burgerinitiatief ben ik na enkele gesprekken met de gemeente en uitvoerder Punt in 2021 een pilot gestart om dit wandelcircuit ecologisch te gaan beheren. De eerste jaren is het vooral van belang om op strategische momenten gefaseerd (dus niet alles tegelijk) te gaan maaien en af te voeren. Na één jaar heeft dit al veel effect gehad: minder stikstofminnende ruigteplanten, en vele andere planten hebben hun kans al gegrepen. Om de pilot te monitoren zijn regelmatige inventarisaties van groot belang, en daarom ben ik erg blij dat de plantenwerkgroep van IVN daar nu mee begonnen is. We hebben als eerste de Potterskade gekozen, omdat daar op grote delen veel zand ligt, vooral in de Noordelijke bermen. De vegetatie is daar veel minder verruigt en er staan interessante planten.

Dit is wat Theo hierover zegt:

"Algemene opmerkingen van belang voor de verdediging van de bermen en hun behandeling. Er is zoals jullie hebben gezien enkele jaren geleden rijkelijk met bloemenmengsels gestrooid. Dat is op zich niet erg; de natuur zal alles wel weer recht trekken. We zien nu al dat er een aantal soorten uit de mengsels relatief goed overleeft. Dat zijn met name grijskruid en de ossentong. Ook de vele hop is wel opvallend. Uit de aanwezigheid van de gewone ossentong en het grijskruid vallen wel enkele conclusies te trekken. Beide zijn planten die je normaliter eigenlijk niet aantreft in het Groene Hart. Grijskruid is een liefhebber van lichte grond (zandgrond) en komt vooral in Oost-Nederland voor op de zandgronden. Ook de gewone ossentong is een typische zandgrond-plant maar dan niet uit Oost-Nederland, maar uit de duinen.

Ook Echium, slangenkruid, die we eveneens hebben aangetroffen is een zandliefhebber en ook een liefhebber van droge gronden en dan met name in de duinen.

Hop is eveneens een plant die niet echt dol is op veengronden of kleigrond. Daarbij heeft hop een hekel aan zeeklei maar verdraagt wel rivierklei maar dat is toch geen geliefde bodem. Hop komt dus ook het meest voor in de duinen en de zandgronden. Hop is ook een plant van de drogere gronden. De hop zat ook niet echt in het lage deel tegen de rietkraag aan. Verder houdt hop van struweel (laag struikgewas met sleedoorn, enz). Dus eigenlijk ook een plant die in ons gebied wel voorkomt, maar zeker niet in de aantallen die we gezien hebben.

Alles wijst er op, zoals jullie ook ter plekke aan de grond hebben gezien, dat we daar veelal te maken hebben met een echt zanderige bodem. Dat is opvallend in het Groene Hart. Daarmee kun je verdedigen dat het een voor het Groene Hart bijzondere berm is en goed beheer de moeite waard is.

Anja is dit iets wat ook nog een impact zou kunnen hebben op de paddenstoelen die daar gaan voorkomen?"

We zijn ook een veldsalie en een ruige anjer tegengekomen.

Over de gele honingklaver en de dravik de volgende uitleg van Theo:

"Allereerst de vraag of de gele honingklaver citroengele of goudgele was. Antwoord: het was citroengele honingklaver. Het verschil is het eenvoudigst te zien aan de peulen met de zaden. Bij de citroengele zit er normaal een zaad in een peul. Bij de andere vaak meer zaden in een peul. Verder zijn er nog andere verschillen, maar dit is wel het simpelste.

Dan de dravik. Wat ik meegenomen heb naar huis is de ijle dravik. E.e.a. gebaseerd op aantal nerven in kafjes, lengte naalden, ruwheid vertakkingen in de aar, enz. Het is niet uitgesloten dat er nog andere dravikken zijn."

Tot zover mijn eerste oprispingen. Als ik alle gegevens heb, ga ik er nog eens over filosoferen. Mogelijk zou je meer met deze bijzondere berm kunnen.

Vogelkijkgroep

Vogels kijken in de Groene Jonker

Het was zover, we konden weer eens met elkaar de natuur in trekken, een flinke groep enthousiaste vogel-/natuurliefhebbers had zich aangemeld. Er was lichte regen voorspeld, maar wat hadden we mooi weer deze ochtend, zaterdag 7 mei 2022.

De eerste zangers verwelkomden ons direct met luid gezang toen we op de parkeerplaats aankwamen: de fitis, tijftjaf, koolmees, rietzanger, rietgors en vink hadden er zin.

We trokken het gebied in en na enkele meters lieten diverse rietbewoners zich al zien, een bruine kiekendief vloog over en in de rietpluimen zaten diverse kleine bruine vogeltjes (KBV-tjes) heen en weer te wiegen.

Gelukkig waren er echte vogelaars onder ons en zij brachten de soorten op naam: een rietgors

heeft een zwart gezicht, de rietzanger een wenkbrauw boven het oog en de kleine karekiet juist niet. Bovendien helpt het horen van de zang vaak om de vogel een naam te geven.

Een heel opvallend geluid was afkomstig van de snor. Deze zat goed verstopt en liet alleen zijn silhouet zien. Een koekoek liet zich zelfs alleen maar horen.

Eén van de meest kleurrijke verschijningen, die we zagen, was de blauwborst. Deze staat vaak op het verlanglijstje van menig vogelaar. Wat een prachtig vogeltje met zangtalent.

We liepen door naar de plas om de waadvogels en steltlopers te bewonderen: geoorde fuutjes, kluten, kuifeenden, tafeleenden, krakeenden, slobeenden, bergeenden, diverse soorten ganzen, kortom het was een gezellige boel op het water.

Verder langs de rietkragen en mooie vergezichten over het gebied, dus niet alleen genieten van de vogels maar zeker ook van de omgeving.

Groene Jonker, vogelgebied bij uitstek (foto 2)

Foto 1 en 2 van Gijs van Kempen

In de lucht was er uiteraard de nodige activiteit: diverse meeuwensoorten, Kieviten, scholeksters, boerenzwaluwen en aalscholvers. Toen we aan de terugweg begonnen, werden er nog dodaarsjes (onze kleinste futensoort) en een biddende torenvalk gespot. In totaal werden er 47 soorten vogels geteld en gingen we allemaal na een zeer geslaagde excursie met een voldaan gevoel huiswaarts.

Vogelfoto's en tekst van Antoine van Dijk

foto 1

Groene Rotondes en Duurzame Bermen

NATUUR ROTONDE CATTENBROEKERPLAS

Verslag Werkgroep Groene Rotondes en Duurzame Bermen – eerste halfjaar 2022

Snel na de start eind 2021 is de werkgroep uitgegroeid tot een gezamenlijke werkgroep van KNNV en IVN. Intussen telt de werkgroep 9 leden. In het eerste halfjaar van 2022 zijn we vijf maal bij elkaar gekomen. Als gezamenlijke werkgroep hebben we ons vooral bezig gehouden met het gemeentelijk groenbeleid. Aan het begin van het jaar hebben we in één pagina samengevat wat ecologisch maaibeleid in zou moeten houden. We pleiten o.a. voor stoppen met klepelen en het aanstellen van een stadsecoloog. Deze korte notitie hebben we aan alle politieke partijen in de gemeenteraad toegestuurd, en in het voorjaar nogmaals onder de aandacht gebracht tijdens de onderhandelingen na de verkiezingen.

We zijn blij dat de stadsecoloog er nu lijkt te komen. Of er een echte verandering in het beheer van bermen en veldjes komt staat nog te bezien. We zijn nu bezig een langere notitie over ecologisch beheer af te ronden. Hierin geven we aan dat er een omslag moet komen naar denken vanuit ecologische kwaliteit van bermen. Gemeente en groenbeheerders staan open voor input. Zo zijn er gesprekken geweest met de wethouder en met een van de beleidsambtenaren. Ook is een van ons om advies gevraagd over de aanpak van de oever-afkalving bij de Cattenbroekerplas, wat geleid heeft tot een veel natuurvriendelijker oplossing.

Verder zijn werkgroepleden op allerlei manieren actief geweest:

- Pilot-project Herstel inheemse flora rond Cattenbroekerplas, zie <https://www.natuurronddecattenbroekerplas.nl/>
- Meedenken over inrichting bermen langs doorfietsroute naar Utrecht
- Kritisch meedenken met de plannen van Treemark voor bomen-aanplant
- Bewonersinitiatieven voor meer bloemen in Schilderskwartier
- Onderhoud van de Groene Rotonde bij de Maranathakerk, zie <https://degroenerotonde.nl/>.

Jeugdnatuurgroepen

Buitenbanjers Plus februari 2022

Vrijdag 18 februari raasde de storm Eunice over het land. Ook op het landgoed Bredius gingen er verschillende bomen om. Zaterdag 19 februari heeft de Plusgroep geholpen met het vrij maken van de paden in het landgoed. Op de geluidswal waren 4 bomen omgegaan, die over het pad lagen en in de beplanting van beide zijden van de geluidswal 6 stuks.

Buitenbanjers maart 2022

Op het landgoed Bredius hebben de Buitenbanjers in maart gesnoeid en takken geruimd. De stormschade van 18 februari is op het Landgoed nog goed te zien. Takken zagen en slepen zouden ze elke maand wel willen doen, maar het snoeiseizoen zit er op. Het wordt voorjaar en dus tijd voor andere natuuractiviteiten.

Buitenbanjers Plus maart 2022

In het Buitenbanjer gebied is de laatste stormschade opgeruimd. De omgewaaide els, die in het wilgenvak terecht gekomen was, is in blokken gezaagd. De houtblokken zijn opgestapeld op het bestaande bijenhotel waar we de volgende keer gaatjes in gaan boren voor de metselbijen. Alle dunne twijgen op de graspaden zijn verwijderd en afgevoerd naar de takkenril.

Buitenbanjers april 2022

In april hadden we de Woerdense imker Chris van Iersel op bezoek. Met heel veel imker spullen en materialen vertelde de imker enthousiast zijn verhaal wat er allemaal komt kijken bij het houden van bijen, het honing slingeren en het nut van bijen voor onze gewassen. Zijn verhaal werd ondersteund door foto's. Na afloop kregen de Buitenbanjers een potje honing mee naar huis.

Nieuwe Buitenbanjer Noah van Son veel natuurplezier bij de Buitenbanjers

Buitenbanjers Plus april 2022

De plusgroep heeft in het Buitenbanjer gebied onderhoud en beheer uitgevoerd. De graspaden gemaaid en hout opgeruimd. Van de bomen die met de storm in februari omgewaaid zijn, is een nieuwe houtstapel gemaakt als insectenhotel. Op het kopse hout zijn gaatjes geboord voor de metselbijen.

Buitenbanjers mei 2022

De Buitenbanjers hadden in mei een natuur- en speurbingo over het Landgoed Bredius. Op het formulier stonden verschillende planten en vogels die onderweg gespot moesten worden, maar ook een luisteropdracht. Hierbij moesten ze een aantal minuten stil zijn en luisteren naar de verschillende geluiden.

Opdrachtformulier

Natuurvragen

Observeren van vogels

Luisteren naar geluiden

Buitenbanjers Plus mei 2022

De groep is weer lekker bezig geweest in het Buitenbanjer gebied. Het overhangende gras langs de paden is geknipt. De laatste gaatjes in de houtstammen zijn geboord voor de insecten. Vanuit de Stichting Landgoed Bredius werd gevraagd of de plusgroep rietstekken wilde steken. Deze zouden dan aangeplant gaan worden in de sloot van de natuurspeelplek. Rond de poel hebben we langs de bruggetjes een kruitwagen vol met rietstekken gestoken.

Buitenbanjers juni 2022

Met de Buitenbanjers zijn we op de fiets naar de natuurplas van Snel en Polanen geweest. Een gebied waar je veel kan zien aan verschillende vogels en planten. Tussen het riet met hoge wilgenstruiken zong de blauwborst, de rietgors en af en toe de felle zang van de cetti's-zanger. Op de Natuurplas zwommen ganzen met jongen. In de uitgestrekte wilgen en rietlanden bij de recreatieplas een jagende bruine kiekendief gezien. De Buitenbanjers zouden de Buitenbanjers niet zijn om van losse takken en stamhout, dat aangespoeld lag langs de waterlijn van de plas, een takkenbrug te maken of met je laarzen het water in te gaan om iets te onderzoeken wat op de bodem ligt. Om er dan achter te komen dat je laarzen toch niet lang genoeg zijn.

Nieuwe Buitenbanjer Samuel Verlaan. We wensen Samuel veel plezier bij de Buitenbanjers.

Buitenbanjers Plus juni 2022

Onder warme zomerse omstandigheden van 30 graden hebben de Plussers in het Buitenbanjer terrein verschillende werkzaamheden verricht. Maar we hebben ook uitgebreid de tijd genomen om te drinken, rustig aan te doen en even languit in het gras te liggen.

Tekst en foto's: André van Kleinwee
Coördinator IVN Buitenbanjers en Buitenbanjers Plus

Leer de vogels kennen met Aquarel

De meerkoet (*Fulica atra*) 38 cm

Een watervogel waar veel over te vertellen valt, agressief en fel in het verdedigen van zijn territorium; leuke kuikentjes met hun rode snuitjes als ze nog maar net uit hun eitjes gekropen zijn en wij ze te zien krijgen. Met betrekking tot hun agressief gedrag, is er nog een mooi verhaal van onze ere voorzitter Jan Kooijman. Hij werd ooit in de Biesbosch verrast door het spel dat zo'n meerkoet opvoerde om een vissende reiger uit zijn territorium te verjagen. Veel misbaar en drukte maakte aanvankelijk niet veel indruk op betreffende reiger dus leek de meerkoet het op te geven, maar kwam na enige tijd en nadenken terug om met een andere techniek van onderduiken, spetteren en misbaar maken, alsnog de reiger te verjagen.

Een prachtig schouwspel verzekerde hij mij en ik kan me dat voorstellen, zeker als je de vogels enig denkvermogen toekent. Een reiger die vertrek, omdat zijn visplekje is verknald en een meerkoet die de overwinning claimt.

Meerkoeten geven de voorkeur aan vrij grote stukken open water of brede kanalen. Ze broeden vaak in losse kolonies. Meestal nestelen ze alleen maar op plaatsen waar genoeg begroeiing is om hun nest te verbergen. Zelf heb ik ze wel zien broeden in open singeltjes in de stad op een nest van plastic afval, vermengd met restanten van plantenafval daartussen. Ze zijn makkelijk te herkennen aan de witte bles op het voorhoofd, die afsteekt tegen hun leizwarte verenkleed en bij mannetjes wat groter is dan bij vrouwtjes. 's Winters trekken ze meer naar open water en zien we ze bijvoorbeeld veel op het IJsselmeer. Bij strenge kou zoeken ze ook wel de zeekust op.

De naam koet is afgeleid van zijn luide, keffende roep. Evenals het waterhoen kan de meerkoet tot aan zijn snavel onder water gaan, maar hij kan ook duiken op zoek naar voedsel of nestmateriaal. Het voornaamste gedrag bij de balts is het uitstrekken van de hals evenwijdig aan het water tot die dit bijna raakt. De jongen blijven lang bij de ouders, ook als er al nieuw broedsel is: vroege jongen helpen zelfs latere jongen groot brengen.

Veldkenmerken: geheel zwart, behalve witte bles en snavel: Geslachten zijn gelijk. Nest: Beide vogels bouwen aan een omvangrijk nest van riet of afval als stukken plastic, in ondiep water, drijvend, soms hoog boven het waterniveau, of net aan de grond; legtijd maart-mei; 6 á 9 eieren; worden door beide vogels 21 tot 24 dagen bebroed; jongen, worden door beide ouders verzorgd; verlaten nest na 3 of 4 dagen; zijn na 8 weken zelfstandig; 2 broedsels, soms 3 per jaar. Voedsel: De meerkoet voedt zich met rietspruiten, wortels van waterplanten; graan en zaden; waterinsecten en larven.

Jan Christiaanse

Meerkoet

Column

Dierenhotel

De schooltuinen zijn weer in volle gang en ik mag mijn skills weer inzetten om de kinderen in De Meern en Utrecht meer te leren over groenten en onkruid! Ze komen aanrennen met lege zakken voor hun oogst, gaan aandachtig zitten tot ik begin met de les en vervolgens stormen ze met emmer en schepje naar hun tuintje. Juf! Heb je mijn courgette gezien?! Juf! Kijk eens hier! Juf! Ik heb een spin in de tuin! Even uit laten razen en dan roep ik ze bij mijn voorbeeld tuin. Dit tuintje ziet er net zo uit als die van hen; genoeg onkruid. Ook mijn tuintje is niet perfect en ook ik weet soms niet meer wat er stond of moet staan. Maar dat is het leuke van tuinieren met de klas.

Met elkaar rakelen we op wat er ook alweer was gezaaid. Maar juf, die groene bladeren heb ik niet in mijn tuin. Tja, die snijbiet is komen overwaaien van de vrijwilligers-moestuin, dus eigenlijk moet die eruit want ik heb hem niet gezaaid. Maar ik vertel erbij dat ik ervoor kies om hem wel te laten groeien, net als sommige bloemen, want die zijn voor ons mooi om te zien, maar hard nodig voor de bijen en insecten. En zo gaan ze allemaal aan de slag en dan beginnen de vragen weer opnieuw. Mag dit weg? Is dit onkruid? Wat is dit ook alweer? Wil je die slak even weghalen. Ik geniet hiervan. Al die ontdekkingen van de kinderen. Sommige doen hun best, anderen hebben geen zin en nog andere vinden het gewoon vies. Je helpt ze allemaal en probeert ze er allemaal bij te betrekken door te kijken waar ze door worden geactiveerd.

Zo bedacht ik samen met het team om een dierenhotel te maken. Nee, niet een insectenhotel zoals die aan de muren hangen met riet, gaas en dennenappels. We maakten een hotel voor de slakken, pissebedden, mieren en andere bodemdieren. Onkruid trekken is het stomste klusje van de les en dat vind ik ook. Hoe maken we dit leuker? We gooien al het onkruid op een hoop in een hoek van de tuintjes en laten dit met rust. Zo kan het composteren beginnen doordat de bodemdieren hierin gaan huizen en de zon ook zijn best doet. Sommige kids deden al wat voorwerk en verzamelden slakken en gaven ze alvast een plekje in het hotel!

De week erop kwamen de kinderen terug en waren de dierenhotels flink geslonken en waren de bezoekers verdubbeld. De hotels van de kinderen werden voorzien van een extra verdieping en daarmee werd er gretig onkruid geplukt! Missie geslaagd!

Tekst en foto: Romy Spruit

Voor u gelezen

Insecten in hun hemd en Woerden te kijk'

'Maai mei niet' is de slogan van een flink aantal groene organisaties in Nederland, waaronder De Bijenstichting, Flora van Nederland en Stichting Steenbreek. Zij vragen aandacht voor de overlevingskansen van insecten. Het gaat immers niet goed met onze planten en dieren. En dat komt natuurlijk niet zomaar. Eén van de oorzaken is ons 'netheid' syndroom. Mensen willen graag hun wereld ordenen en gaan daar ver in. Hoe zit dat en waarom heeft dat zoveel effect op bijen en vlinders? Eigenlijk heel eenvoudig: die bijen en vlinders eten van de planten, planten zich er voort en vinden er een goed huis. Als wij maaien, is er te weinig eten, gaan de rupsen dood, komen de poppen niet meer uit en is er geen schuilplaats meer over. Wil je dus een kort geschoren geordend grasveld dan is daar geen plaats voor insecten. Laat je het gras groeien, en daar is de maand mei bij uitstek voor geschikt, dan geef je weer ruimte aan bloemen, bijen en vlinders.

'Maai mei niet' is bedoeld om ons te laten zien dat het anders kan, maar liever gezegd anders moet. Ook de gemeente Woerden doet mee en probeert het uit! Echter alleen de maand mei en op beperkte schaal en daarna snel weer terug naar normaal! Uhhh normaal, het klinkt als: na jaren een huis en na een maand klussen eindelijk plek voor man, vrouw en kind; we zitten er warm en knus bij en aan het eind van de maand... eruit, eruit...weg huis, al het werk voor niets en weer jaren wachten! De insecten zijn na een maand niet maaien net goed op gang. Er wordt gegeten, de eitjes zijn gelegd, sommige rupsen al verpopt en de eerste vlinders vliegen rond, hier en daar steekt een bloem boven het gras uit en dan wordt het juni en komt de maaimachine. Alles weer in het gareel. Kijk, daar snap ik als ecooloog natuurlijk niets van.

foto: Adri de Groot

Dan denk ik: hebben ze het wel begrepen?. Ja jaaa, en we gaan onderzoek doen onder de mensen wat ze ervan vinden. Maar een onderzoek onder mensen bevordert de biodiversiteit toch niet! Niet maaien wel. Vraag het eens aan de insecten. Jarenlange netheid en gebruik van ondoordachte, goedkope onderhoudsmethoden hebben ertoe geleid, dat de natuur met de gebakken peren zit, kind van de rekening is. Ons nette Nederland scoort griezelig laag ten opzichte van andere landen. We zijn geen beste rentmeesters. Door nu eens niet te maaien en dat vol te houden, geven we de natuur weer de ruimte die zij verdient. Een kans om te herstellen, maar dat is wel even wennen. Gemeente Woerden ontbeert een ecooloog die dit had kunnen uitleggen. Dus grijp je kans en stel een ecooloog aan, maar laat op zijn minst het gras tot augustus staan! Zet jezelf niet te kijk tussen al die gemeenten in Nederland die al zijn afgekickt van het netheid syndroom.

Norbert Daemen, gepassioneerd ecooloog en namens IVN-KNNV Werkgroep 'Groene Rotondes en Duurzame Bermen'

Bron: Het Kontakt, 19 mei 2022

Naschrift redactie: In het nieuwe coalitieakkoord is opgenomen dat de gemeente Woerden een ecooloog gaat aanstellen.

Miljoenen rupsen

Miljoenen rupsen krioelen op Landgoed Bredius, duizenden in één appelboom: spinselmot houdt huis. Spinraggen in de appelbomen op Landgoed Bredius? Nee, het is het werk van de spinselmot. De rupsen pakken met hun taaie draden de bomen helemaal in en vreten de bladeren op. Het gevolg is dat de appelproductie flink afneemt.

Het ziet er mystiek uit: de draden in de oude boomgaard op Landgoed Bredius. De realiteit is echter minder sprookjesachtig, want het is het werk van de spinselmot. Of eigenlijk de rupsen van dit dier. De perenbomen laten de beestjes links liggen, maar de bomen waarin goudrenetten en notarisappels groeien, vinden ze heerlijk.

Wel duizenden rupsen zijn er te vinden per appelboom in de oude hoogstamboomgaarden. Van de vijfhonderd bomen bestaat ongeveer de helft uit appelbomen, dus dat gaat al snel om miljoenen rupsen op Landgoed Bredius. „We krijgen er veel vragen over”, vertelt stadsecoloog André van Kleinwee. „Het is voor het

tweede jaar heel ernstig op het landgoed en die kaalgevreten bomen met die draden zien er natuurlijk ook vreemd uit.”

De voorzitter van het landgoed, Henri van Middelaar, ziet het met lede ogen aan. „De stippelmot of spinselmot legt zijn nesten in de appelbomen en als de eitjes uitkomen, maken de larven draden in de bomen waaraan ze zich naar beneden laten zakken. Zodoende eten ze de bladeren op.”

Vraat

Het probleem dient zich elk voorjaar aan, maar verdwijnt volgens Van Middelaar ook weer. „Half mei begin je de eerste vraat van de rupsen te zien en rond deze tijd van het jaar zijn de rupsen volgroeid. Over een week of twee, meestal rond 21 juni, ontpoppen de rupsen, vallen ze uit de boom en vliegen ze weg. De appelbomen herstellen zich en lopen opnieuw uit.” Toch heeft de komst van de vraatgrage rups wel gevolgen. „Door de schade aan de bladeren, lopen de bomen wel een knauw op”, weet Van Middelaar. „Ik denk dat de productie minstens halveert. Een groot probleem is dat niet volgens de voorzitter van het landgoed. „Het is vooral jammer dat we daardoor minder appelsap kunnen produceren, maar dan maken we maar wat meer perensap. We liggen er in elk geval niet wakker van.”

De rups bestrijden is volgens Van Middelaar dan ook niet aan de orde. „Enerzijds omdat er geen beginnen aan is om de nesten per boom er handmatig uit te plukken. Anderzijds is de fruitproductie niet het belangrijkste op het landgoed. De cultuurhistorische waarde en de natuur zijn dat wel, dus we nemen de rupsen voor lief. We hopen dat natuurlijke vijanden zoals vogels bijdragen aan de bestrijding ervan.”

Inspuiten

Voor fruitteler Ariën Smorenburg uit Hekendorp is toekijken hoe de spinselmot zijn vijf hectares aan appelbomen aanvreet geen optie. „We hebben zo’n 12.500 appelbomen, dus we nemen vroegtijdig maatregelen om de rupsen te bestrijden.”

Deskundigen houden nauwlettend in de gaten wanneer de nestjes opduiken in de appelbomen.

„Meestal in de eerste week van mei, zo rond het moment dat de boom begin te bloeien, worden de nestjes ingespoten met een bestrijdingsmiddel dat de eitjes doodt”, zegt Smorenburg.

Het valt de fruitteler op dat de spinselmot, die hem al jaren teistert, het dit jaar opvallend goed doet. „Misschien door het vroege voorjaar of het feit dat ze al een generatie verder zijn, gedijt het beest nu opvallend goed. Wellicht heeft het ook met het klimaat te maken, maar de rups lijkt sterker te worden.”

Des te meer reden voor Smorenburg om flink op te treden tegen het beestje. „Het blad is de motor van een boom om de vrucht te laten groeien. Als rupsen het blad wegvreten, blijven de vruchten klein en komen ze niet op smaak.”

Maar de rups heeft niet alleen invloed op de appelproductie van dit jaar. „Door de rups komen er vaak minder knoppen in de boom en dat zorgt weer voor minder vruchten volgend jaar.”

Bron A.D. Groene Hart, Femke Rodenburg

10 watervriendelijke tips voor in de tuin

Zomerse temperaturen en extreme regenbuien... Bereid je tuin voor op het veranderende klimaat! We helpen je graag op weg met deze 10 handige en watervriendelijke tuintips.

1. Vang regenwater op

Regenwater is gratis en ideaal om planten water mee te geven. Ieder voorjaar valt er regen die je goed kunt gebruiken om je tuin groen te houden. Regenwater is gratis, duurzaam en omdat er geen kalk in zit is het beter voor je planten dan drinkwater. Kies een methode die bij jou past om het regenwater op te vangen. Dat kan op de volgende manieren:

Vang regenwater op met een regenton

De bekendste en goedkoopste methode om regenwater op te vangen is de regenton. On- en offline te vinden bij tuincentra, bouwmarkten en speciaalzaken.

Koppel de regenpijp af van het riool

Het grootste deel van het regenwater belandt in het riool. Niet voor niets zie je vaak dat de riolering overbelast is na flinke stortbuien. Veel gemeenten stimuleren het afkoppelen van regenpijpen van het riool. Dan gaat het regenwater via je tuin weer terug naar de bodem en draag je bij aan het op peil houden van het grondwater. Met als groot voordeel dat de grond in je tuin een stuk vochtiger blijft. Check of jouw gemeente een subsidieregeling heeft voor het afkoppelen van regenwater.

Plaats een regenton in je tuin

Wil je nog verder gaan bij het nemen van maatregelen en investeren om regenwater op te vangen? Overweeg dan een tank met filter. De tank sluit je aan op de regenpijp en vult zich met regenwater. De meeste tanks kunnen het regenwater ook nog filteren.

2. Sproei slim

Onze zomers worden steeds heter. Droogte duurt steeds langer en regenbuien worden heviger. Wil je je planten gezond houden, dan moet je ze op de juiste manier water geven. Slim sproeien doe je door rekening te houden met drie dingen. Dat zijn de zon, de plek waar je sproeit én de kracht van je planten. Oftewel:

Sproei wanneer de zon niet fel schijnt

Bijvoorbeeld vroeg in de ochtend of juist laat in de avond. Anders verdampt het grootste deel van het water. En hebben je planten er niks aan.

Sproei zo dicht mogelijk bij de grond

Sproei dicht bij de wortels van je planten. Daar hebben ze het water namelijk nodig. Gooi je al het water op de bladeren van je planten, dan hebben ze er niet zo veel aan. Plus, een groot deel van dat water verdampt voordat het bij de wortels van je planten komt.

Train je planten om water vast te houden

Probeer bijvoorbeeld om je planten steeds minder vaak genoeg water te geven. Totdat je het nog maar één keer per week hoeft te doen. Zo train je ze om water beter vast te houden. En houden ze het langer vol in de hitte. Een leuk extraatje: je tuin mooi houden kost op deze manier een stuk minder moeite (en water)!

3. Verpot je planten watervriendelijk

Het voorjaar is het beste moment om planten in de tuin of op het balkon te verpotten. Door een plant goed te potten kweek je gezondere planten en bespaar je ook nog eens drinkwater.

4. Kies vaste planten die bestand zijn tegen droogte

Het weer in Nederland wordt steeds warmer en droger. Daarom is het verstandig om in je tuin of op je balkon voor droogtebestendige planten te kiezen. Planten die blijven leven zonder ze extra water te hoeven geven. Er zijn genoeg bodembedekkers die prachtig groen blijven, ook bij extreme droogte. Dit is de top drie droogtebestendige planten:

- Euphorbia (Wolfsmelk)
- Pulsatilla (Wildemanskruid)
- Sedum (Vetkruid)

5. Gebruik houtsnippers en compost

Om de grond van de borders in je tuin te beschermen tegen uitdroging helpt het om compost, houtsnippers of cacaodoppen te gebruiken. Want een bodem die op een natuurlijke manier is bedekt, blijft vochtiger.

Compost verwerken in je tuin is goed voor de grond. Want de bodem wordt er vruchtbaarder van. En daardoor groeien je planten beter. Wil je het helemaal goed doen? Maak dan je eigen compost. Een tuin waar compost in verwerkt zit, houdt meer water vast. Daardoor hoef je minder vaak te bewateren. Het scheelt dus ook nog eens werk!

6. Verwijder onkruid op een (grond)watervriendelijke manier

Ga aan de slag met een staalborstel, een schoffel of trek onkruid met de hand uit de tuin. Zo ga je duurzaam met je drinkwater om. Met een hogedrukreiniger verbruik je namelijk al snel tussen de 500 en 1.000 liter drinkwater. En schoonmaakazijn of een chemisch middel om onkruid tussen tegels te verwijderen, sijpelt door naar het grondwater. En dat wil je niet.

Voorkomen van onkruid is natuurlijk beter dan genezen. Dat doe je zo:

- Veeg regelmatig je terras en tuinpad;
- Borstel zand tussen de voegen van je tegels;
- Kies voor speciaal, waterdoorlatend voegsel.

7. Vervang tegels voor groen of maak een geveltuintje

Als je tuin helemaal is betegeld dan wordt regenwater rechtstreeks afgevoerd naar het riool. Zonde. Het is namelijk beter voor de natuur als dat regenwater de bodem inzakt. Vervang tegels in je tuin daarom voor groen en doe mee met het NK tegelwippen. Dit voorkomt wateroverlast en zorgt ervoor dat je tuin minder heet wordt in de zomer. Bovendien draagt meer groen bij aan de biodiversiteit. En alsof dat nog niet genoeg is: het heeft ook een positief effect op je mentale gezondheid.

Heb je geen tuin? Dan kun je misschien een aantal tegels bij je gevel wippen, om daar een kleine (groente)tuin te maken. Let op: elke gemeente heeft hiervoor zijn eigen regels.

8. Leg een gazon aan

Heb je al eens overwogen om een gazon aan te leggen? Dit geeft je tuin een natuurlijke uitstraling. Het is bovendien een plek waar je in de zomer lekker kunt zonnen, of waar de (klein)kinderen kunnen spelen. Maar een gazon heeft nog meer voordelen. Zo kan het regenwater makkelijk door het gras in de ondergrond wegzakken. Dit zorgt ervoor dat het grondwater aangevuld wordt. En dat helpt verdroging te voorkomen.

Een grasveld levert ook een bijdrage aan de biodiversiteit en zorgt voor een betere doorworteling van de bodem. Hierdoor kunnen regenwormen, slakken en duizendpoten leven. En dat is heel nuttig. Zij zorgen namelijk voor een waterdoorlatende bodem, verwerken plantenresten en zijn voedsel voor andere dieren.

9. Vergroen je balkon

Heb je geen tuin, maar een balkon dan kun je natuurlijk geen gazon aanleggen. Maar je kunt je balkon wel degelijk vergroenen. Ook een kleine ruimte kan veel effect hebben. Denk eens aan het gebruik van klimplanten om de ruimte optimaal te benutten. Op je balkon kun je daarnaast eenvoudig groenten en kruiden kweken. Hoe groener je balkon, hoe meer je bijdraagt aan een goede biodiversiteit.

10. Maak een groene gevel

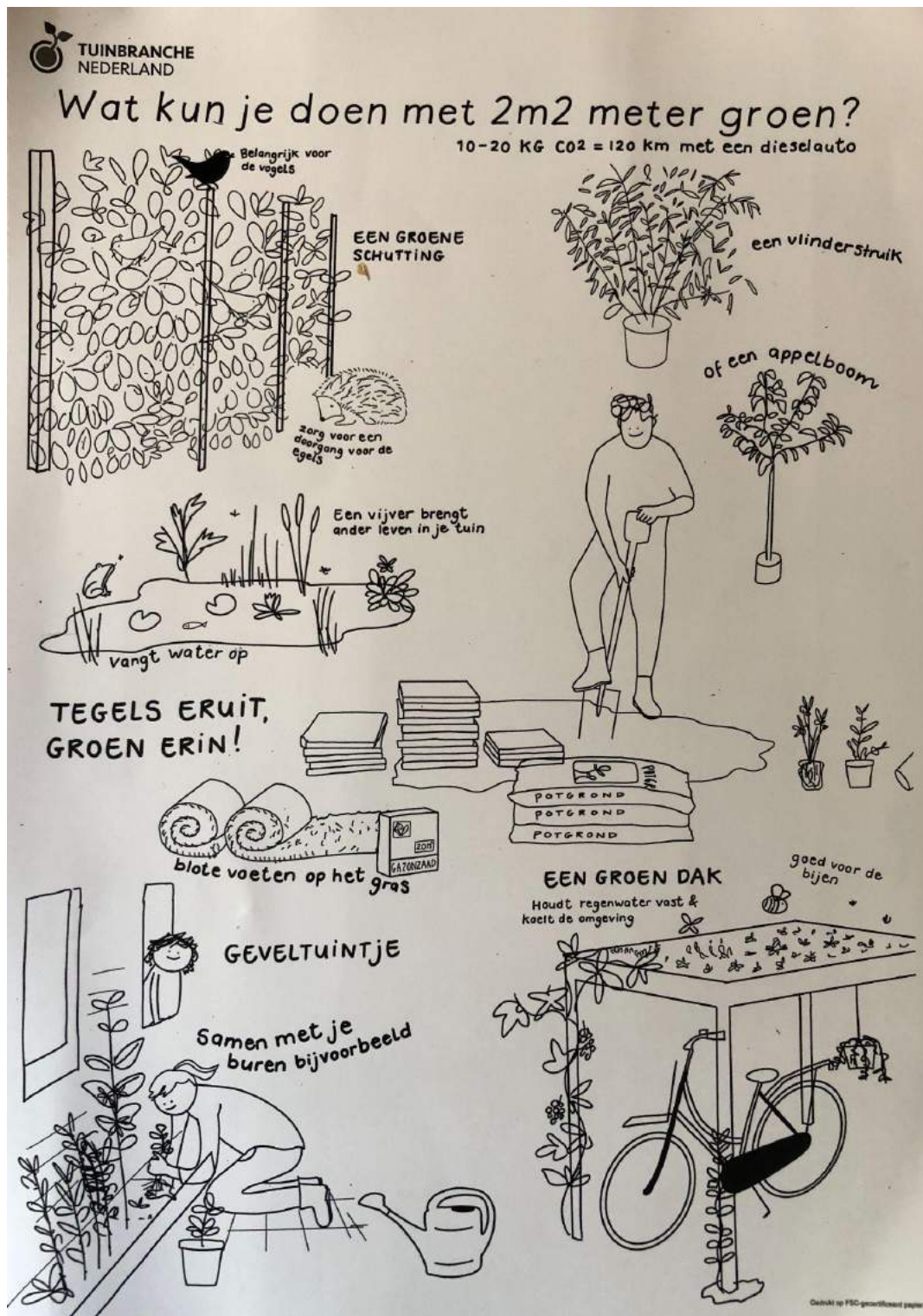
Een groene gevel bestaat uit planten die langs de muur lopen. Soms zitten deze planten vast aan het huis. En soms worden ze op hun plek gehouden door een klimconstructie. Groene gevels zijn

nuttig. Ze houden regenwater vast, isoleren het huis en geven een plekje aan insecten zoals vlinders en bijen. Zitten de planten vast in de grond? Dan leiden ze ook nog eens regenwater de bodem in. En dat is weer goed voor het grondwaterpeil.

Bron: Vitens

Wat kun je doen met 2 m² met groen?

Recycle-bar

Het idee achter de recycle-bar:

Toch super ergerlijk hoeveel er nog bij het restafval terecht komt? Wat voor de ene persoon afval is, is voor de andere een grondstof. Hoe fijn als je iets niet bij het restafval hoeft te gooien maar er iemand anders blij mee kan maken.

Wat is het?

De recycle-bar is een rek met tien emmers. Het rek heb ik getimmerd met hout dat ik in een container heb gevonden. De emmers komen van de bakkerijafdeling van de Jumbo. Ze zouden anders weggegooid worden.

De afnemers:

Ik ben op zoek gegaan naar afnemers. Wie kan welke grondstof gebruiken? We vonden voor de volgende afvalstoffen een afnemer: voor kaarsvet, kroonkurken, bubbeltjesplastic, restjes wol, plastic doppen, kapotte paraplu's, postzegels, tegeltjes en bordjes, versleten overhemden, knopen.

Achter iedere emmer een verhaal:

De kroonkurken worden verzameld door een dame uit Zegveld. Zij verkoopt ze en de opbrengst is voor de Mantelmeeuw; een hospice in Woerden.

Van het kaarsvet worden bij atelier Buitengewoon weer nieuwe kaarsen gemaakt. Van de stof van de paraplu's worden vlaggetjesslingers gemaakt. Enz.

Doel:

Hoe minder er op de afvalberg komt des te beter.

Hoe gaaf zou het zijn als er meer recycle-bars worden gebouwd?

Waar staat de recycle-bar?

In Woerden, in de Duurzaamheidswinkel. Op zaterdag 18 juni 2022 is de recycle-bar in gebruik genomen. Vanaf nu men restjes wol, kaarsvet, bubbeltjesplastic enz. deponeren in de recycle-bar.

Meer info

<https://duurzaamwoerden.nl/duurzaamheidswinkel-in-woerden/>

Om te onthouden

Handige websites

www.ivn.nl

www.odin.nl

www.treemark.nl

www.ivn.nl/woerden

www.mycologen.nl

www.hetkanwel.nl

www.groen-natuurlijk.nl

www.vogeldagboek.nl

www.duurzaamwoerden.nl

www.slimwoner.nl

www.padden.nu

www.blwg.nl

www.inbredius.nl

www.bewustbiologisch.nl

www.birdfocus.nl

www.telmee.nl

www.hugokotestein.nl

www.veldwerkwinkel.nl

www.sovon.nl

www.vogelgeluid.nl

www.ravon.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.eis-nederland.nl

www.vlinderhof.com

www.nmu.nl

www.zaadgoed.nl

www.vogelbescherming.nl

www.landgoedbredius.nl

www.dekievitharmelen.nl

www.naturetoday.com

www.degroenerotonde.nl

www.knnv.nl

Organisatie

Bestuur

Voorzitter	André van Kleinwee		andrevankleinwee@ziggo.nl
Secretaris/contactpersoon	Wout Nagel Vaartuigenlaan 64 3448 WP Woerden	06-22926472	ivnsecretariaat.woerden@gmail.com
Penningmeester	Henk Veldhuijzen		henk260446@gmail.com
Bestuurslid	Gerrie Epping		gerrie.epping@vanmuijen.nl
Bestuurslid	Vacant		

Coördinatoren van de Werkgroepen:

Cursussen en lezingen	Vacant		
Excursies voor leden en donateurs	Vacant		
Gidsenwerkgroep	Vacant		
Jeugdnatuurgroep	André van Kleinwee	0348-422962	andrevankleinwee@ziggo.nl
Landschapsbeheer	Erwin Meijer	0348-432530	erwin.meijer@ziggo.nl
NME Scholenwerkgroep	Joke Vesseur	0348-415853	joke.vesseur@planet.nl
Plantenwerkgroep	Cobie van der Hoek	0348-410239	cobie.vanderhoek@gmail.com
Publiciteit	Rinie Blauw	06-15553365	rblauw@xs4all.nl
Redactie GO	Joke van Aarst	0348-415788	ivn.groeneopikker@gmail.com
Vertrouwenspersoon	Vacant		ivn.vertrouwenspersoon.woerden@gmail.com
Vogelkijkgroep	Arwin den Boer	0348-445152	aa.den.boer@hetnet.nl
Groene Rotondes en Duurzame Bermen	Ton Rullmann		ton@tonrullmann.nl
Websitebeheer/Facebook	Vivian van Deel	06-42060712	vivian_boers@hotmail.com
Openstelling InBredius zondagmiddag 13 uur tot 16 uur	Lisa van Hemert		lisavanhemert@hotmail.com

Leden/Donateurs:

Contributie 2022 per kalenderjaar	als lid, €24,00 als donateur, €20,00 als jeugdlid, €15,00	Banknummer IVN Woerden: NL 87 TRIO 039.04.67.413
Opzeggen	twee maanden voor het einde van het kalenderjaar, schriftelijk bij het secretariaat.	

